

Całościowe zaburzenia rozwoju – cóż to takiego?

To zaburzenia charakteryzujące się ciężkimi deficytami w funkcjonowaniu społecznym i komunikacji z innymi, a także ograniczonymi, stereotypowymi zachowaniami i zainteresowaniami (Cameron A., *Psychiatria*, Urban&Partner, Wrocław 2005).

Zalicza się do nich między innymi **zaburzenia autystyczne i zespół Aspergera** (*Klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa DC: 0-3R*, Fundament, Warszawa 2007).

Ciekawostka:

Warto nadmienić, że najnowsza klasyfikacja diagnostyczna DSM V nie wyróżnia już osobno autyzmu i Zespołu Aspergera – oba te zaburzenia obejmuje pojęciem „spektrum autyzmu” o różnym nasileniu objawów.

Objawy autyzmu najczęściej ujawniają się w pierwszych trzech latach życia i należą do nich:

- * upośledzenie interakcji społecznych,
- * upośledzenie komunikacji,
- * zawężone, stereotypowe zachowania i zainteresowania (Cameron A., *Psychiatria*, Urban&Partner, Wrocław 2005).

Jak więc funkcjonuje dziecko ze spektrum **autyzmu**?

- * Nie potrafi przegrywać, a co za tym idzie często nie podejmuje rywalizacji
- * Ma trudności z adaptacją do nowych warunków; wszelkie nowości, nieoczekiwane sytuacje zaburzają poczucie bezpieczeństwa i mogą powodować znaczny stres
- * Ma problem z finalizacją zadania, jeżeli efekt nie nadchodzi szybko
- * Mogą pojawiać się trudności z rozumieniem poleceń
- * Może mieć problem z komunikacją werbalną (mówieniem) oraz niewerbalną (rozumieniem żartów, przenośni, metafor, odczytywaniem mimiki, utrzymywaniem kontaktu wzrokowego)
- * Często miewa trudności z koncentracją uwagi
- * Ma ograniczone zainteresowania (bardzo często dziecko koncentruje się na jakiejś dziedzinie i ma szeroki zakres wiedzy z danego obszaru)
- * Nie rozumie zasad społecznych, przez co często nie potrafi zachować odpowiedniego dystansu

Jak można ułatwić funkcjonowanie w codziennym życiu dziecka z zaburzeniami ze **spektrum autyzmu**?

Zadbajmy o przewidywalność, powtarzalność sytuacji – stały harmonogram dnia wpływa pozytywnie na poczucie bezpieczeństwa dziecka

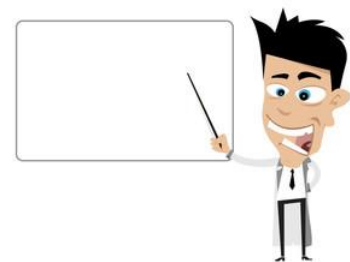
Plan Dnia					
	Poniedziałek	Wtorek	Sroda	Czwartek	Piątek

[Redacted] Polecenie niezrozumiałe, proszę umieścić przecinek tam gdzie trzeba.
16:55

[Green Redacted] "tam, gdzie"
16:58

Formułujmy jasne, krótkie polecenia kierowane bezpośrednio do dziecka

Pamiętajmy o modelowaniu – pokazujmy dziecku co i jak ma zrobić

Przykładowe plany aktywności

Uczmy dziecko krok po kroku wykonywania nawet najprostszych czynności (wykonujemy plany aktywności)

Opracowujmy system motywacyjny – zastanów się, co może być dobrą nagrodą za wykonanie pracy dla dziecka

A co najważniejsze

BĄDŹMY PRZY NASZYCH DZIECIACH, WSPIERAJMY I STARAJMY SIĘ JE ROZUMIEĆ

<https://www.youtube.com/watch?v=GjBNT1u9ph8>

Oprac. M. Osińska